

Dod â data'n fyw

Cardiau data tywydd

- 1** Dechreuwch y gweithgaredd drwy ofyn y cwestiynau canlynol:
 - Beth ydych chi'n meddwl yw 'data tywydd'? Pa fathau gwahanol o ddata tywydd allwch chi feddwl amdanynt? (H.y. gallai fod yn ddata a arsylwyd, data a ragwelir neu ddata sy'n adlewyrchu effeithiau go iawn a rhagweledig y tywydd)
 - Pam mae data tywydd mor bwysig ar gyfer rhagweld y tywydd a'r hinsawdd?
 - Pam mae dweud wrth bobl am 'ddata tywydd' yn bwysig?
- 2** Yna, rhannwch bawb i grwpiau bach a rhowch 'gerdyn data tywydd', 'cerdyn lleoliad' a thri 'cherdyn pobl' i bob grŵp (gan ddibynnu ar yr amser sydd ar gael a gallu'r grŵp rydych yn gweithio gydag ef, efallai byddwch yn dymuno rhoi ond un neu ddau gerdyn; bydd hyn yn gwneud y gweithgaredd yn haws ac yn gyflymach). Cofiwch bod rhai cardiau'n benodol i leoliad (h.y. gwylwr y glannau)
- 3** Gofynnwch i bob grŵp edrych ar y data ar eu 'cerdyn data tywydd'. Gofynnwch iddyn nhw roi eu hunain yn esgidiau'r bobl ar eu 'cerdyn pobl' yn y lleoliad ar eu 'cerdyn lleoliad'. Eglurwch pam y bydd angen iddyn nhw feddwl am sut bydd y tywydd yn effeithio ar y

25 munud

Gwaith grŵp

Cardiau data tywydd

Cardiau lleoliad

Cardiau pobl

bobl hyn a sut medran nhw baratoi ar gyfer y tywydd hwn. Gallwch ofyn y cwestiynau ysgogi a chychwynnol canlynol i'w helpu:

- Beth mae'r cerdyn tywydd yn dweud wrthyn nhw am y tywydd sydd i ddod? Y tywydd byddwn i'n disgwyl ei weld yw...
- Pam mae'n ddefnyddiol i bobl wybod ymlaen llaw am y tywydd? Mae'n ddefnyddiol i bobl wybod ymlaen llaw am y tywydd oherwydd...
- Sut bydd y tywydd yn effeithio ar fywyd a gweithgareddau pobl? Bydd y tywydd yn effeithio ar fywyd a gweithgareddau pobl fel...
- Beth all pobl ei wneud i baratoi ar gyfer y tywydd hwn? Gall pobl baratoi ar gyfer y tywydd hwn drwy...

4 Rhowch 10 munud i grwpiau i drafod yna gofynnwch i ambell wirfoddolwr rhannu syniadau ac ystyried sut gall tywydd effeithio ar bobl a lleoliadau yn wahanol.

Cardiau data tywydd

Tywydd poeth

Mae rhybudd am dywydd poeth newydd ei gyflwyno. Beth i'w ddisgwyl:

- Tymheredd dros 30°C am dri diwrnod yn olynol
- Tywydd heulog

Rhew/tywydd oer/risg o eira

Mae rhybudd am dywydd oer newydd ei gyflwyno. Beth i'w ddisgwyl:

- Tymheredd cymedrig yn disgyn islaw 2 °C am ddau ddiwrnod yn olynol
- Posibilrwydd o eira trwm a / neu iâ ar led

Glawog/gwynt

Mae glaw trwm a gwynt wedi eu proffwydo. Beth i'w ddisgwyl:

- Glaw trwm am gyfnod maith yn arwain at risg o lifogydd mewn mannau
- Siawns o wlybaniaeth: 90%
- Hyrddiadau o 45-50mya

Cardiau lleoliad

Tref arfordirol

Rydych yn byw mewn **tref arfordirol**, yn agos i'r môr. Mae yna harbwr bach a thraeth mawr, ysgol, canolfan chwaraeon a gardd gyhoeddus.

Canol dinas

Rydych yn byw yng **nghanol dinas fawr**. Mae llawer o bobl yn byw yn y ddinas, rhai busnesau, ac ysbyty mawr.

Pentref anghysbell yng nghefn gwlad

Rydych yn byw mewn **pentref bach, anghysbell** yng nghefn gwlad. Mae yna ysgol, ysbyty yn gyfagos a chanolfan chwaraeon bach â chwrt tenis.

Cardiau pobl

Gweithiwr adeiladu (Adeiladwr)

Fel arfer, bydd gweithiwr adeiladu'n gweithio ar safle adeiladu i greu adeiladau a mathau eraill o seilwaith.

Yn aml, bydd gweithwyr adeiladu'n gweithio ar safleoedd yn yr awyr agored, ac efallai y byddan nhw'n gwirio'r tywydd i weld beth i'w wisgo a gweld hefyd a oes angen gwneud unrhyw beth i ddiogelu'u hoffer a'u deunyddiau e.e. gorchuddio deunyddiau sych pan fydd hi'n glawio. Dim ond pan fydd yr amodau tywydd yn gywir y gallai rhai mathau o waith fod yn bosibl, yn enwedig os byddant yn gweithio ar uchder.

Pennaeth

Mae pennaeth yn edrych ar ôl ysgol neu weithiau'n edrych ar ôl mwy nag un ysgol, gan reoli staff a gorchwyllo'r ffordd y mae'r ysgol yn cael ei rhedeg yn gyffredinol.

Efallai bydd pennaeth yn defnyddio rhagolygon y tywydd i newid amserlen y gweithgareddau awyr agored e.e. Chwarae gwlyb neu Addysg Gorfforol. Efallai byddan nhw'n dymuno'i ddefnyddio i wirio a oes tywydd garw ar y gweill, fel stormydd neu eira, a gweld a fydd angen iddyn nhw gau'r ysgol mewn amgylchiadau arbennig.

Rheolwr clwb tennis

Mae rheolwr clwb tennis yn rhedeg cyfleuster clwb tennis, gan sicrhau bod gwaith cynnal a chadw yn cael ei wneud a chael archebion gan gwsmeriaid.

Efallai y bydd rheolwr clwb tennis yn defnyddio rhagolwg y tywydd i weld a oes angen gorchuddio unrhyw gyrtiau tennis er mwyn eu diogelu rhag y glaw neu eu dyfrio'n fwy yn ystod cyfnod sych, yn ogystal â rhagweld a fydd y diwrnod yn un prysur (gan fod tennis yn weithgaredd mwy poblogaidd pan fydd y tywydd yn dda) er mwyn gweld sawl aelod o staff fydd ei angen.

Cardiau pobl

Gweinyddwr ysbyty

Mae gweinyddwyr ysbyty'n gyfrifol am gynnal ysbyty o ddydd i ddydd, er enghraifft derbyn a rhyddhau cleifion, derbyn galwadau ffôn a sicrhau bod digon o'r cyfarpar cywir ar gael.

Mae gweinyddwyr ysbyty weithiau'n gwirio a oes unrhyw dywydd eithafol ar y ffordd.

Garddwr

Fel arfer, bydd garddwr yn dylunio, yn adeiladu a/neu'n cynnal gerddi.

Efallai y bydd garddwr yn gwirio'r tywydd er mwyn penderfynu beth i'w wisgo gan y bydd garddwr yn yr awyr agored yn aml. Bydd garddwr hefyd yn ystyried hinsawdd y lleoliad y mae'n gweithio ynddo cyn plannu rhai mathau o blanhigion. Dim ond pan fydd yr amodau tywydd yn gywir y gallai rhai mathau o waith fod yn bosibl. Efallai y bydd hefyd yn ystyried dylunio gerddi sy'n gallu ymdopi'r â'n hinsawdd sy'n newid.

Achubwr bywydau ar y traeth

Mae achubwr bywydau ar y traeth yn helpu i gadw pobl yn ddiogel ar y traeth ac wrth iddyn nhw fynd i mewn i'r môr.

Mae'n gwirio rhagolygon y tywydd a rhybuddion tywydd i sicrhau ei fod yn gwybod a fydd yn annogel nofio yn y môr. Er enghraifft, mae'n bwysig gwybod a fydd llanw mawr yn debygol, sy'n golygu efallai na all i nofwyr fynd i mewn i'r môr.